

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne izvenredne nedelje in praznika. // Inzerati do 80 polt vrt do Din 2, do 100 vrt do Din 2.50, od 100 do 300 vrt do Din 3, večji inzerati po posebnem. // Slovenski Narod vsak mesec v Jugoslaviji Din 12.—, za inozemstvo Din 25.— // Rokopis se ne vrača.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Knjižarna ulica Rev. 3
Telefon: 31-22, 31-23, 31-24, 31-25 in 31-26

Podružnice: MARIBOR, Grojski trg št. 7 // NOVO MESTO, Ljubljanska cesta, telefon št. 26 // CELJE, Celjsko uredništvo: Strassmayerjeva ulica 1, telefon št. 65; podružnica uprave: Kocanova ul. 2, telefon št. 190 // JESENICE, Ob kolodvoru 101 // SLOVENSKI GRADEC, Slovniški trg 5 // Pošta hranilnica v Ljubljani št. 10.351.

Rusko-finska pogajanja:

Novi - še neznan ruski predlogi

Finska delegata Paasikivi in Tanner sta snoči zapustila Moskvo — Naspredujoče vesti o ruskih zahtevah — Bajne novi predlogi ne bodo onemogočili nadaljnjih pogajanj

Helsinki, 25. okt. s. Finska delegata dr. Paasikivi in finančni minister Tanner sta snoči z vlakom odpotovala iz Moskve v Helsinke. Ob odhodu sta izjavila, da se najbrže prihodnji teden vrnejo v Moskvo.

London, 25. okt. s. Zastopnik finskega zunanjega ministrstva je izjavil, da ne pomeni odhod voditeljev delegacije iz Moskve ničesar alarmantnega, da pa ni še sigurno, ali se bo dr. Paasikivi še vrnil v Moskvo in ali se bodo pogajanja z Rusijo nadaljevala po diplomatski poti. O vsebini finško-ruskih razgovorov še vedno ni nobenih avtentičnih podatkov.

London, 25. okt. s. List finskega zunanjega ministra v Helsinkih piše danes, da nosi finska delegacija s seboj precejne pismene zahteve. List namigava, da želi Rusija skleniti pakt o medsebojni pomoči s Finsko, pripominja pa, da bi tak pakt koristil mnogo bolj Rusiji nego Finski. Se pa je mogoče najti zadovoljivo rešitev vprašani, ki jih Rusija postavlja.

Amsterdam, 25. okt. AA. (Havas) Sovjetski vladi se zdi finski predlogi nezadostni, če se sme verjeti dopisniku holandskega lista »Telegraph« iz Helsinke, ki pravi med drugim: Nove ruske predloge so izročili na nočni seji. Finska delegacija je izjavila, da se čuti prisiljeno poudariti, da ti predlogi presegajo njena pooblastila

in da se mora vrniti po nova navodila v Helsinke. Molotov je zahteval pismeno potrdilo te izjave. Toda finski delegaciji se je posrečilo izposlovati, da se finski odgovor sestavi v Helsinkih. Kakor je znano, so predpreteklo noč pozvali sovjetskega poslanika v Stockholm po telefonu, naj pride v Moskvo in poda poročilo o tej stvari.

Stockholm, 25. okt. e. Tu se doznava, da so vesti o povratku dr. Paasikivija in finančnega ministra Tannera iz Moskve v Helsinkih senzacijske. Finančni minister Tannerja so intervjuvali po telefonu, a ni hotel ničesar povedati o novih ruskih predlogih, niti o svojem povratku v Moskvo. Po mišljenju švedskih opazovalcev vlada na Finskem splošno prepričanje, da predstavlja ta povratek pojačanje napetosti v odnosih med Rusijo in Finsko. V nekaterih krogih pa vendar računajo, da je dejstvo, da so ostali v Moskvi nekateri člani finske delegacije in da se nadaljuje pogajanja s predstavniki sovjetrov, vendar dobro znamenje.

Moskva, 25. okt. e. Včerajšnja rusko-finska pogajanja so bila prekinjena opoldne in so se nadaljevala popoldne ob 15. Na pogajanjih so razpravljali tudi o vprašanju zaštite Finskega zaliva in sicer na

podlagi, da se zaliv ne bi zaščitil z utrditvami na otokih, temveč s polaganjem min v zalivu, ki je precej opek, a bi se pustil odprti prehod za finske ladje. V krogih obeh delegacij vlada pesimizem.

Helsinki, 25. okt. e. Z zanesljive strani se izve, da novi predlogi Rusije v primeri s prejšnjimi predlogi niso tako težki, da bi bilo zaradi njih ogroženo nadaljevanje pogajanj. Politični krogi smatrajo, da Rusija kaže posebno zanimanje za neke finske kraje blizu ruske meje severno od Leningrada, ki niso mnogo oddaljeni od utrd v okolici Kronštada. Službeno te vesti še ne potrjujejo. Vladi je takoj pričela proučevati nove ruske predloge, toda ni verjetno, da bi se finski delegati vrnili v Moskvo pred prihodnjo nedeljo.

Rim, 25. okt. o. Po najnovejših vesteh iz Helsinkov ruska vlada o pogajanjih s finko vlado ne zahteva več, naj Finska dovolji rusko posadko na Alandskem otoku, temveč se zadovoljuje s tem, da Finska na teh otokih ne bo zgradila nobenih utrd. Rusija je tudi odstopila od zahtev, naj Finska sklene z njo vojaško zvezo, ker se je zadovoljila s tem, da se bo Finska izogibala vsakršnim protiruskim kombinacijam. Rusija zahteva od Finske samo nekaj manjših otokov v Finskem zalivu.

Angleška sodba o pogajanjih

London, 25. okt. s. Obnova rusko-finskih pogajanj je dala zopet povod za razmišljanje o ciljih ruske politike. Vse bolj prevladuje v londonskih krogih mnenje, da hoče Rusija do skrajnosti izkoristiti evropske zmede in kar najbolj utrditi položaj na vzhodu Evrope. Sprito tega smatrajo, da je miren sporazum s Finsko dokaj verjeten. Rooseveltov apel in solidarnost skandinavskih držav niso ostali brez vpliva v Kremlju. Upanje na miren sporazum s Finsko opirajo londonski krogi deloma tudi na nezadovoljstvo, ki ga kaže zaradi ruske politike nemška diplomacija.

Nove ruske zahteve v baltičkih državah

Kodaň, 25. okt. o. »Socialdemokraten« poroča iz Helsinkov, da pripravljata ruska vlada nove zahteve napram baltičkim državam, ker pomorska oporišča na Baltičkem morju niso zadostna za njene potrebe. Glavno oporišče naj bi bila Libava. Ker estonske luke ne ustrezajo njenim namenom.

Revolta v Vilnu

Milan, 25. okt. s. Italijanski listi poročajo iz Vilna, da je prišlo tam pred vkrakanjem litovskih čet do pravcate revolte zaradi pomanjkanja hrane. Razjarjena množica je udrila v vladno palačo in demolirala vse pohištvo.

Ruska skladišča v Tallinu

B'm, 25. okt. s. »Popolo d'Italia« poroča iz Rige, da je ruska vlada sklenila osnovati v Tallnu velika skladišča, ki bodo služila za tranzit ruskega izvoznega blaga.

London in Pariz o Ribbentropovem govoru

Položaj za Anglijo in Francijo slej ko prej nespremenjen

GDANSK, 25. okt. s. Snoči je imel nemški zunanji minister Ribbentrop dolg govor, v katerem je ostro napadel Anglijo in vrzela nanjo vsvo odgovornost za sedanjo vojno. Med drugim je rekel:

Nesmisel je Nemčiji očitati imperializem. Nemčija hoče le zagotoviti nemškemu narodu življenje in bodočnost v življenjskem prostoru, v katerem si bo lahko razvil primeren življenjski standard in kulturni razvoj. Versajski diktat je padel, na vzhodu ima Nemčija sedaj prostor, na katerem se bodo lahko naselili njeni državljani in tudi drobni nemški manjšini iz raznih držav. Hitler hoče na ta način ustvariti nove etniške meje in odpraviti sleherno možnost novih sporov. Meje nemške države na vzhodu, severu, jugu in zapadu so dokončne. Razen kolonij, razen nujnega kolonialnega razmaha, ki je za velesilo kot Nemčija potreben, Nemčija nima nobenih zahtev več.

Anglija pa je začela sedaj vojno na življenje in smrt. Njena vlada je pričela nevarno igrati z usodo angleškega imperija. Odklonila je tudi poslednji velikopotezno ponudbo, ki jo je Hitler stavil pred kratkim. Chamberlain je to ponudbo odklonil z zločinsko gesto.

Dne 30. sept. 1. 1938 je Chamberlain sklenil v Monakovu na lastno pobudo s Hitlerjem dogovor, po katerem se angleški in nemški narod nikdar več ne bosta vojevala. Z nekaj dni pozneje je imel v Londonu prave hujšakške govore za vojno proti Nemčiji in končno je 3. septembra 1939 Nemčiji napovedal tudi vojno. Chamberlain je Hitlerjevo ponudbo tolmáčil kot znak slabosti Nemčije. Popolnoma je prezrl visoko etično vrednost Hitlerjevih izjav ter ponujeno roko zavrnil. Zato je prevzela Anglija tudi popolno odgovornost za vojno. Nemčija sprejema to vojno napoved ter je odločena dovesti jo ne samo do mira, temveč z vsem svojim orožjem do svoje popolne zmage, dokler ne bo popolnoma onemogočen vsakršen napad na njen obstoj.

London, 25. okt. s. V vladnih angleških krogih se ni bil podan noben komentar k včerajšnjemu govoru nemškega zunanjega ministra Ribbentropa. Poluradno pa v Londonu ugotavljajo, da ne vsebuje govor ničesar, kar bi izpremenilo sedanji mednarodni položaj. Govor je bil namenjen bolj nemškemu občinstvu, kakor pa inozemskemu, ker so slednjemu itak dobro znane okoliščine, ki so privedle do izbruha vojne. Angleška politika tik pred vojno je jasno osvetljena z objavo mnogih uradnih dokumentov v zadnjih tednih. Angleška vlada lahko sodbo o vojni krivici mirno prepusti svetovni javnosti. Nemška vlada je prepričala, da bi se nemška javnost sploh seznanila s temi angleškimi dokumenti. Način nemške propagande, ki je viden iz Ribbentropovega govora, pušča Anglijo in Francijo slejkoprej popolnoma neprizadeto.

LONDON, 25. okt. mp. V londonskih in pariških diplomatskih krogih so z začudenjem poslušali Ribbentropov govor z

Gdanskem ter ugotavljajo, da je Ribbentrop povsem netočno opisal sedanji položaj in da je zlasti pokazal Hitlerjevo mirno ponudbo v popolnoma drugi luči, kot je bila v resnici. Tudi je potvrdil besedilo Chamberlainovih mirovnih pogovorov. V ostalem sledi iz Ribbentropovega govora, da se vodilni krogi v Nemčiji dobro zavedajo, da je sedaj Nemčija v povsem drugačnem položaju kakor je bila pred zasledbo Poljske. Nemške račune je močno omajala ankarska pogodba in je zato Hitler s pomočjo svojega zunanjega ministra poskušal nov manever, ki pa ne bo uspel. Ribbentrop je hotel namreč v Gdansk ugotoviti razdor med zapadnimi zavezniki in je zato vso krivdo za vojno naprtil Angliji, dočim se je premisljeno ogibal vsakega napada na Francijo. Ribbentrop je dalje skrbno zmoledal, da Italija ne bo opustila svoje nevtralnosti, ki jo je začela izvajati 1. septembra.

V splošnem so dobili v Londonu in v Parizu vtis, da je nemški zunanji minister opravičeval le sebe in svojo politiko, vendar ni mogel nikogar prepričati. Ribbentrop nikakor ni mogel dokazati, da bi Francija in Anglija napadli katerokoli sibiško državo z namenom, da bi jo zavzevali, kajti obe zavezniki državi spoštujeta svobodo drugih, mednarodno pravo in držita dano besedo. Chamberlain ni nikdar odklonil pravilnega sporazuma. Ribbentrop je dalje zmoledal dve važni točki: 1. nasilno zavojevanje Češke in Moravske, 2. napad Nemčije na Poljsko z vso nemško silo, kar je privedlo Rusijo do tega, da je tudi ona podzvela vojaško akcijo.

V Londonu in Parizu pravijo, da se je Ribbentrop na koncu svojega govora spuščal v fantazije in pripominjalo, da iluzije niso težke dotle, dokler niso razbite, a razbite bodo prav kmalu.

New York, 25. okt. s. »New York Times« komentirajo včerajšnji Ribbentropov govor in pravijo, da je zato tako napadel Anglijo, ker je bil ravno Ribbentrop tisti, ki je prepričal kancelarja Hitlerja, da Anglija ne bo šla v vojno, sedaj pa je moral priznati svojo lastno tragično napako.

Prevoz baltičkih Nemcev v Gdansk

Gdansk, 25. okt. mp. V tukajšnje pristanišče je doslej prispelo z ladnjami organizacije »Kraft durch Freude« nad 4000 Nemcev iz baltičskih držav.

Paris, 25. okt. br. Pariški listi so smeli objavili prve slike o izseljevanju Nemcev iz baltičskih držav, ki so jih napravili nevtralni fotoreporterji. Slike kažejo starce in otroke, ki se zaradi mraza zavijajo v volnene odeje in čakajo v letonskih pristaniščih, da bi se mogli vrniti na nemške ladje. Otroci, ki po mostičih odhajajo na ladje, se ozirajo na kopno. Francoski listi so slike opremili z legendami, v katerih ugotavljajo žalostno usodo nemških izseljencev.

Razpust sobranja

Volitve bodo v teku dveh mesecev — Vlada Kjoščevanova bo nadaljevala politiko nevtralnosti

Sofija, 25. okt. e. Po seji ministrskega sveta je bil predsednik vlade dr. Kjoščevanov v posebni avdiciji pri kralju Borisu, ki je na njegov predlog podpisal ukaz o razpustu narodnega sobranja in ukaz o razpisu volitev. Opolnoči je bila izdana naslednja izjava:

Vlada, ki jo je kralj imenoval 23. t. m., bo nadaljevala politiko miru in državi in zunaj nje, kakor jo je izvajala zadnja leta. Iskreno miroljubna in navdana z željo po ohranitvi miru in razvoju prišrnihi in prijateljskih odnosov s sosednjimi državami, si bo vlada prizadevala, da bo utrdila zaupanje v odnosih med Bolgarijo in sosedji. Odločena nadaljevati politiko nevtralnosti, ki jo zastopa in ki ustrezno razpoloženju bolgarskega naroda, bo vlada, kakor doslej tudi v bodoče vzdrževala dobre in prijateljske odnose z vsemi velesilami in drugimi državami.

Nato navaja deklaracija razne gospodarske, socialne in finančne ukrepe, ki jih

namerava izvršiti, da bi zboljšala položaj naroda in države, ter pravi na koncu: Izjemni časi in dogodki, ki so nastali, nalagajo, da znova ugotovimo razpoloženje naroda in da se mu da možnost, da svobodno izrazi svoje mišljenje. Glede na to je naša vlada za primerno, da po vsestranskem razmišljanju pristopi k zaslišanju naroda, in je zaprosila kralja, da uporabi pravico, ki mu jo daje čl. 130 velikotnovske ustave, in razpusti 24. narodno sobranje ter razpiše nove volitve narodnih poslancev. Vlada se zaveda velikega pomena te nove odločitve in je prepričana, da bo bolgarski narod v tem težkem in usodnem času pravilno pojmoval nujne razloge, ki nalagajo dobro razumevanje koristi države, kakor tudi želja vlade, da spoštuje voljo naroda.

Po velikotnovski ustavi morajo biti nove volitve v roku dveh mesecev. Na podlagi navedene izjave, bodo torej volitve že v teku prihodnjih dveh mesecev.

Italijanski interesi v Sredozemlju

Zanimiv glas nemškega lista o položaju po ankarski pogodbi

Berlin, 25. okt. e. »Essener National Zeitung«, glasilo maršala Göringa, objavlja uvodnik, v katerem razmišlja posledice, ki bi jih lahko imel ankarski pakt za vzhodno Evropo. List piše med drugim:

Proti komu je naperjena ta pogodba? Vskemu Nemcu in vsakemu prebivalcu nevtralnih držav je jasno, da Nemčija ni v stanju napasti Turčije. Interes rajša ne morejo biti potrditi, da bi Nemčija napadla katerokoli državo ob Sredozemskem morju. Nemški napad na katerokoli balkansko državo bi takoj spravil na pozor nico Italijo, ki ji je Nemčija njene interese na tem polju že davno priznala.

List pravi, da je na podlagi tega neomovana trditve, češ da je prijateljstvo zapadnih sil s Turčijo branik proti nemškemu napadu. London in Pariz upata, da bosta s pomočjo pogodbe s Turčijo izvajala nekak pritisk na Italijo.

Papen se vrača v Ankar

London, 25. okt. s. Po poročilih iz Berlina se bo nemški poslanik Papen jutri vrnil v Ankar.

Tri angleške ladje potopljene

London, 25. okt. s. Včeraj so bile na Atlantskem oceanu potopljene zopet tri angleške trgovske ladje »Menan Ridge« (2500 ton), »Ladbury« (3500 ton) in »Cian Cheasen« (7200 ton). Ameriški parnik »Crown City« je rešil 36 moških posadke s prvih dveh, 22 moških posadke »Menan Ridge« se pogrešajo, istotako vseh 63 moških »Cian Cheasen«.

Rešeni nemški letalci

Kodaň, 25. okt. br. Neka danška ribiška ladja je pripeljala včeraj na Danško dva nemška letalca. Njuno letalo je padlo v morje v neposredni bližini ladje, ko je bila na lovu. Eden izmed letalcev je bil razbit in so ga takoj odpehtali v baltičsko. Letalo, 25. okt. e. Ministrstvo za informacije objavlja, da je smeti neka ribiška ladja izkrcala na angleški obali 7 članov posadke nemškega letala, ki je preteklo soboto napačilo angleške ladje na Severnem morju. Posadka letala je izjavila, da je bila tri dni na morju na ostankih bombnika, dokler je ni rešilo močvirsko ribiško ladje. Letalce so potem odpehtali v dom mornarjev. Dejstvo, da je 7 letalcev prišlo z Anglije, povečuje število sankcij.

Ojačenje straž na preokceanskih parnikih

New York, 25. okt. s. Ameriške oblasti so odredile ojačenje straž na prekomornih »Queen Mary« in »Normandie«, ki se že od začetka vojne nahajata v newyorški luki. Ameriške oblasti so bile obveščene, da pripravljajo na ladjah sabotažo.

Rusija dobavlja Nemčiji živinsko krmo

Berlin, 25. okt. e. DNB javlja iz Moskve, da je bila pred nekaj dnevi, kakor se domneva, sklenjena pogodba med Nemčijo in Rusijo glede dobave živinske krme. Nemčiji na podlagi te pogodbe bo Rusija dobavljala milijon ton živinske krme. Lahko se reče, da je s to pogodbo zaključena največja dobava zrnate krme, ki je bila doslej sklenjena med dvema državama. Dobavljanje zrnate krme se bo pričelo v kratkem k. bo končano v teku dveh mesecev.

Iz notranje politike

O NEVTRALNOSTI

Beograjska revija »Napred«, ki jo izdaja vsenčinski profesor dr. Mihail Ilić, je objavila članek »Vojna, nevtralnost in javno mnenje«. V tem članku zavrača: »...Nevtralnost pomenja neko vrsto objektivnosti glede na vojskujoče se stranke, vendar pa ona ne sme biti na škodo interesov lastne države, niti proti resnici in pravi dejstvu. Nevtralnost zahteva gotove omejitve v poročilih in gotove meje v svobodi izražanja javnega mnenja. Svoboda morja biti malo omejena, da bi se zlonamerna propaganda in tuji vplivi ne vtilotapila skozi široko odprta vrata... Javno mnenje v nevtralnih državah mora biti popolnoma obveščeno, poučeno o vseh dogodkih in pripravljeno na vse odločitve, ki bi jih lahko izvali dogodki v svetu. Nevtralnost ne pomeni zapiranja oči pred stvarnostjo in njenim razvojem in samoprevaranje prepričanje o sigurnosti zavezane stališča. V nevtralnih državah je treba odločiti in ločiti stališče vlade od stališča javnosti. Vlada ima svoje diplomatske obveznosti in odgovornosti, kar morajo uvaževati javnost in njeni izrazi-listi in časopisi. Pri tem pa je glavna naloga časopisa, da služi resnici in skrbi za to, da je javnost pravilno obveščena in pripravljena na vse slučaje. Samo informirano in po pravi poti usmerjeno javno mnenje predstavlja moč države... Zato mora biti javno mnenje v nevtralnih državah živo, mobilizirano, samozvestno, polno poleta, a tudi kritično. Ono je barometer pravega razpoloženja širokih narodnih mas in kaže pot za državnik. Samo preko tega kaže pota bodo državniški v položaju, da bodo mogli zavzeti pravilno stališče, ki bo uživalo podporo narodnih sil in ne bo povzročalo nobenih razčaravanj.

MUSLIMANI IN HRVATSKI JUNAK

Sarajevska »Muslimanska svijest«, glasilo bosanskih muslimanov, ki se čutijo Hrvate, razpravlja o telovadnih organizacijah, ki se v zadnjem času snujejo na Hrvatskem in izjavlja: »Dr. Mešić se je izjavil proti obnovitvi »Hrvatskega sokola«, kakor tudi proti obnovitvi Sokola vobče, zato se sedaj dela na ustanovitvi neke druge telovadne organizacije. Eni krogi so za organizacijo »Hrvatski junaki«, drugi pa za »Hrvatsko bratstvo«. Mi odklanjamo pravila »Hrvatskega junaka«, v katerih stoji, da je lahko član te organizacije samo Hrvat-katolik. Tako določbo pravil je treba vsakogar spreminiti, ker končno telovadba nima nobene zveze z vero, a člani so lahko vsi Hrvati, ne glede na to, kateri veri pripadajo.« — To stališče muslimanskega glasila zavrača klerikalna »Hrvatska straža« in pravi: »Katoliška cerkev zaskopla glede vzgoje stališče, da mora biti vsaka vsestranska vzgoja osnovana na verskem temelju in cerkev je glede na to v načelu za konfesionalno solo in za konfesionalna mladinska zveza (telovadna društva).« — Ta polemika razkriva, kdo je osnoven organizacijo »Hrvatski junaki«, kakaj se je tako hitelo z ustanovitvijo te organizacije in zakaj je na njeno čelo stopil bivši predsednik »Križarjev« dr. Ivo Prtičipac.

ZANIMIVO SVARILLO

Komisiji, — ena v Ljubljani, druga v Beogradu — ki se bavi z ureditvijo kompetence banovine Slovenije, sta iz krogov gospodarstvenikov, ki so blizu vodstvu slovenskega dela JRZ, dobili odlično svarilo, naj osobito problem finančne samostojnosti bodoče banovine Slovenije obravnavata z vse previdnostjo. Svarilo poudarja, da finančna slika nikakor ni taka, kakor se je naglašalo v agitacijske svrhe. Gospodarstveniki so svoje svarilo podprli z obširnimi računsko-finančnim elaboratom, ki ne bo objavljen, vendar pa je toliko važen, da služi lahko za osnovo bodočih finančnih odnosov naše banovine do skupnega državnega gospodarstva. Obe komisiji se sedaj resno bavi z ugotovitvami gospodarstvenikov.

NOVA HRVATSKA — NOVA IN MOČNA JUGOSLAVIJA

Glavnik tajnik HSS dr. Juraj Krnjević je podal dopisniku francoske agencije Havas važno izjavo o položaju na Hrvatskem, zlasti glede na razne vesti o nedavnih incidentih. Dr. Krnjević je rekel med drugim: Gotova mučna dejstva se polajnujejo z delovanjem elementov, ki so imeli znatno vlogo v času prejšnjih režimov, od katerih so imeli koristi. Danes so vsi ti elementi likvidirani. Na Hrvatskem vlada mir tako na podeželju kakor v Zagrebu. Dr. Krnjević je končal svojo izjavo z besedami: Glede na pomembnost Hrvatske v okviru Jugoslavije bomo s tem videli tudi Jugoslavijo obnovljeno in močnejšo, to je novo in močno Jugoslavijo.

SDS O POLOŽAJU

Na seji glavnega odbora Samostojne demokratske stranke v Zagrebu, o kateri smo že poročali, je bila sprejeta resolucija, ki pravi med drugim: Menja se nadaljnje delo, toda mislja SDS postaja še lažja zaradi vojnih dogodkov, ki besnilo okrog nas, mislja slovenskega človeka in duhovne harmonizacije Srbov, Hrvatov in Slovencev v državni celoti, v obrambi Jugoslavije ter neodvisnosti in svobode Balkana. SDS je po svoji preteklosti, po svoji sestavi in po svojih pobornih sodelovanju in solidarnosti Srbov, Hrvatov in Slovencev ter tako prikaže od spornosti demokratične ve naše zajednice v njeni končni preureditvi.

Razburjenje v Ameriki

Izjava Potemkina američkemu poslaniku o zaplembi parnika „City of Flint“

New York, 25. okt. br. V ameriški javnosti je izvala veliko vznemirjenje vest, da so Nemci zaplenili ameriško ladjo »City of Flint«. »New York Herald Tribune« pravi v svojem komentarju, da so si Nemci nakopali med Američani novo sovražstvo, čeprav so morda postopali v smislu vojnega prava. Za ameriško javnost pomeni njihovo postopanje udarec v obraz in si morajo Nemci sami pripisati, če se bo sedaj tudi v američkem senatu dvignil vihar reakcije.

Washington, 25. okt. mp. Zunanje ministrstvo je z zadovoljstvom sprejelo poročilo svojega poslanika v Moskvi o zaplembi ameriškega parnika »City of Flint«, ki ga je nemška vojna ladja odvedla v rusko pristanišče Murmansk. Ameriški poslanik je sporočil svoji vladi, da mu je pomočnik komisarja za zunanje zadeve Potemkin izjavil, da bo Rusija strogo izpolnila vse obveznosti mednarodnega prava. Potemkin je zlasti naglasil, da je bila Rusija prva, ki je takoj, čim je »City of Flint« pristal v Murmansk, sporočila to po radiu, čeprav bi lahko vest zamolčala. Tudi je takoj internirala nemško posadko, ki je pripeljala ladjo v pristanišče. Glede usode ladijske posadke je Potemkin izjavil, da mu o tem še ni nikogar znanega, da pa bo takoj obvestil poslanika, čim bo prejel zadevne podatke.

Washington, 25. okt. s. Predsednik Roosevelt je sredi izjavi, da upa da bo mogoče dobiti ladjo »City of Flint« nazaj.

Ameriški poslanik v Moskvi je na podlagi svojega včerajšnjega razgovora z namestnikom komisarja za zunanje zadeve Potemkinom sporočil, da ruski vladi še niso znane podrobnosti zaplenitve parnika. Ameriška poslanika v Moskvi in Berlinu sta dobila naročilo, naj zaprosita za nadaljnje informacije v tej zadevi. Zunanji minister Hull je izjavil, da je mal del tovara na »City of Flint« obstojal iz vojno-tihotapskega blaga, pol tovara pa je bilo takega, ki ga je pod gotovimi pogoji mogoče smatrati za vojno-tihotapsko blago.

Debata o američkem nevtralnostnem zakonu

Washington, 25. okt. s. Ameriški senat je včeraj soglasno sprejel sklep, da smejo govoriti v debati o spremembi nevtralnostnega zakona trajati samo po 45 minut. Še prejšnjega dne je opozicija ugovarjala taki določbi. Zdi se, da je izpremenila svoje stališče pod vplivom zaplenbe parnika »City of Flint«. Glasovanje o spremembi nevtralnostnega zakona bo še ta teden.

Senat je nadalje sprejel dva dodatka k nevtralnostnemu zakonu. Prvi določa, da smejo ameriške ladje pluti v pristanišča vojničih se držav, ki leže v južnem delu Tihega oceana in Atlantika, toda te smejo tja voziti vojno materiala. Drugi določa, da državam, ki so v zvezi s Tihega oceana, 90dnevni kredit vojaškim se državam za nabavo v zvezi s Tihega oceana.

Z zapadne fronte

Manjši spopadi med prednjimi stražami

Pariz, 25. okt. AA. Francozi so včeraj v odseku vzhodno od Mozele uspešno napadli. Zaplenili so eno strojno ter zajeli nekaj nemških vojakov. Nemški napadi so pokazali, da Francozi niso po sistemu izpraznili vsega nemškega ozemlja, temveč so obdržali nekatere točke, o katerih mislijo, da so posebno velikega pomena. Dalje na vzhodu ob reki Renu motijo tišino edino nemški propagandni zvočniki, ki razglašajo francoskim vojakom: »Mi se s Francozjo ne bojujemo.« Francozi vojaki sprejemajo to propagando kot šalo, ki jo pa skušajo sedaj onemogočiti.

Snočnje poročilo francoskega vrhovnega poveljstva pravi: Ob koncu pretekle noči in v teku dneva je bilo več napadov in zasedb na raznih točkah fronte. Precej hudih spopadi so bili na južnovzhodnem robu warndtskega gozda, kjer je sovražnik napadel neko našo postojanko, a smo ga s hitrim protinapadom vrgli nazaj.

Poljaki v Angliji pozvani pod orožje

London, 25. okt. mp. Poljska vlada je izdala proglas vsem Poljakom, ki žive v Angliji, naj se takoj javijo pod orožje za borbo za osvoboditev Poljske. Vojaški poziv velja za vse moške od 18. do 45. leta starosti.

Nemški prostovoljci v angleški vojski

London, 25. okt. s. Nemški in avstrijski begunci v Keniji so poslali guvernerju skupno pismo, v katerem se zahvaljujejo angleški vladi, da jim je dovolila zgraditi nove domove v Keniji, ter sporočajo, da

se prijavljajo za prostovoljno vojaško službo v angleški vojski.

Ukinjena zatamnitev ob italijanski meji

Pariz, 25. oktobra. mp. Francoska vlada je po radiu razglasila, da je od danes dalje nepotrebna zatamnitev v francoskih pokrajinah, ki meje na Italijo. V zvezi s to objavo smatrajo v pariških diplomatskih krogih, da bo Italija še nadalje ostala nevtralna.

Normalizacija razmer v Franciji

Pariz, 25. okt. br. Življenje v Franciji se polagoma normalizira. Francoska vlada pripravlja načrt za obnovo rednega poslovnega življenja, ki ga bo Daladier predložil parlamentu, ko se bo prihodnji mesec zopet sestal. Industrijska kapaciteta, ki je bila zaradi mobilizacije omejena, se bo s primerno racionalizacijo obratov, povrnila na stopnjo, ki jo je imela pred vojno. Posebna skrb bo posvečena alžirski industriji, ki se je morala preseliti v notranjost države. V departementih v Savojii ki meji na Italijo, se bo že v kratkem obnovilo življenje, kakor je vladalo v času miru. Italije v Franciji ne smatrajo več za element, ki bi mogel Francijo ograjati.

Poljsko zlato v Franciji

Pariz, 25. oktobra. br. Poljsko zlato je sedaj v zaveznikih rokah. Z letali in drugimi prometnimi sredstvi je Poljakom uspešno preko Rumunije, Črnege morja, Turčije in Sirije prepeljati v Francijo 70 ton zlata, ki bo služilo kot podlaga poljski valuti v novi obnovljeni Poljski.

Končni izid volitev v Ukrajini in Beli Rusiji

Z ogromno večino so bili skoro povsod izvoljeni oficijelni komunistični kandidati — V 13 okrožjih bodo volitve ponovili

Moskva, 25. okt. s. Davi sta komisiji za volitve v zapadni Ukrajini in zapadni Beli Rusiji objavili rezultate volitev v narodno predstavništvo, ki so bile preteklo nedeljo.

V zapadni Ukrajini je bilo po uradnih podatkih izvoljenih 1484 kandidatov izmed 1495. Ostalih 11 ni dobilo absolutne večine in se v smislu zakona v njihovih okrožjih volitve ponove. Izmed 4.776.270 volilcev v zapadni Ukrajini jih je glasovalo 4.433.997 ali 92,83%. Od teh je oddalo glas za komunistične kandidate 4.032.154 volilcev. Ostali so glasovali proti oziroma so bili njihovi glasovi neveljavni. V Lwovu je izmed 268.582 volilcev glasovalo 256.802, med njimi za oficijelne kandidata

240.068. Volitve so trajale od 6. zjutraj do polnoči. Večina je glasovala že do 17.

Uradno poročilo poudarja, da so imele volitve v zapadni Ukrajini velik političen pomen, ker so volilci s svojo udeležbo glasovali za novo stanje in pripadnost k Rusiji.

V zapadni Beli Rusiji je bilo izvoljenih 927 zastopnikov za narodno predstavništvo. Dva nista dobila predpisane absolutne večine in se v njihovih okrožjih volitve ponove. Glasovalo je izmed 2.760.000 volilcev 2.672.280, med njimi 2.409.522 za oficijelne kandidata. Proti je glasovalo 204.000 volilcev. V mestu Bialistoku je izmed 44.000 volilcev glasovalo 43.000, med njimi 41.000 za oficijelne kandidata.

Nemci na Madžarskem in v Rumuniji se nočejo izseliti

Zastopniki nemškega prebivalstva so v Budimpešti in Bukarešti izjavili, da hočejo ostati zvesti pripadniki Madžarske oziroma Rumunije

Budimpešta, 25. okt. mp. Na vest, da se bodo morali vsi Nemci na Madžarskem izseliti na sudestsko ozemlje, so madžarski Nemci takoj poslali k ministrskemu predsedniku posebno odposlanstvo, ki se je odločno uprlo tej nameri. Odposlanstvo je izjavilo, da so madžarski Nemci naseljeni na Madžarskem že od 18. stoletja in da se zaradi tega smatrajo za pripadnike Madžarske. Mnogi Nemci, katerih otroci so doslej obiskovali nemške manjšinske šole, so svoje otroke poslali v madžarske šole.

Bukarešta, 25. okt. mp. Posebno odposlanstvo rumunskih Nemcev je obiskalo predsednika rumunske vlade in je poudarilo, da se Nemci v Rumuniji smatrajo za zveste sinove Rumunije in da nikakor ne mislijo na preselitev v Nemčijo, kakor je to bilo izraženo v Hitlerjevem govoru. Odposlanstvo je obenem sporočilo, da vsi Nemci v Rumuniji toplo pozdravljajo ukrepe rumunske vlade glede narodnih manjšin.

Rumunski prestolonaslednik polnoleten

Bukarešta, 25. okt. e. Danes 25. oktobra je dovršil prestolonaslednik Mihail 18. leto svojega življenja in je postal po določbah ustave polnoleten. V okviru svečanosti ob tej priliki bo prestolonaslednik imenovan za senatorja in člana rumunskega senata.

Dve tretjini zlata v Ameriki

London, 25. okt. s. Ameriška državna zakladnica ima sedaj spravljeno za 3400 milijonov funtov zlata. To sta dve tretjini vsega zlatega denarja na svetu.

Borzna poročila.

Curth, 25. oktobra. Pariz 10.15, London 17.01, New York 445.875, Bruselj 74.50, Milan 22.50, Amsterdam 238.50, Berlin 178. Stockholm 106.225, Oslo 101.35, Kopenhagen 86.10.

Živilski trg

Ljubljana, 25. oktobra. Dovož živil na ljubljanski trg je bil danes olajšan, ker se je vreme izboljšalo. Zato je bilo napredaj tudi nekoliko več krompirja, čeprav še premalo v primeri s povpraševanjem.

Na splošnem trgu ni bilo več navala, kakor prejšnje tedne. Zelenjave in sočivja je napredaj že znatno manj. Še vedno enako mnogo je pa sadja. Med sadjem čedalje bolj prevladujejo jabolka, precej je tudi kostanja, ki ga kmečki prodajalci prodajajo že po 1.50 din liter, lepih je pa seveda dražji. Stalni prodajalci sadja so tudi založeni z maronijem, ki je po 10 din kg. Grozdja je še vedno na izbiro in je še precej zdravo, čeprav ni več tako lepo kakor je bilo.

Med gobami prevladujejo zdaj še mrzovnice, sivke, gobanov je že malo. Sivke so poceni, po dinarju do 2 din liter, medtem ko so jurčki, ne posebno lepi po 12 do 14 din kg.

Zelenjadari so se zdaj tudi že dobro založili s cvetjem, ker se bližajo vsi sveti. Posebno mnogo imajo napredaj cvetja Trnovanke. Prodajajo predvsem kizanteme. Slana doslej še ni napravila posebne škode na cvetju, zlasti še, ker ga vrtnarji in zelenjadari čez noč pokrivajo.

Na debelo je bilo napredaj mnogo zelja,

a cene se niso spremenile. Zelje je po 90 par do dinar glava ali po 75 par kg. Letos je zelje lepo. Letina je bila srednja in nekaj časa je celo kazalo, da bo pridelek pičel, ker je vladala dolga suša. Zdj se pa vsaj lahko tolažimo, da ne bomo stradali zelja.

Težko je napovedovati, da se bo krompir še pocenil, kakor se tolažijo nekateri neodločni kupci. Letos ne moremo računati z normalnim razvojem cen deželskih pridelkov. Prejšnja leta se je krompir na našem trgu najbolj pocenil šele novembra, ko ga je bilo največ napredaj. Letos je bil slab pridelek, razen tega je pa še večje povpraševanje kakor navadno, nekaj zaradi izvoza, delno pa zaradi zbiranja zalog živeža. Zato moramo prej pričakovati celo podražitev, četudi bo trg dobro založen. Danes so kmetje prav lahko prodali krompir po 1.25 din kg, torej zopet po 5 do 15 par dražje kakor pred tednom. Skoraj ves krompir je bil prodan že prvo uro. Tudi danes so krompir kupovali po večini revnejši ljudje, in sicer po nekaj sto kg. Ob tej priliki zopet naglašamo, da bi bilo potrebno čim bolj olajšati dovoz krompirja na naš trg. Naj bi o tem razmišljali na mestni občini. Upoštevati je treba, da bodo revnejši prebivalci še težje kupovali krompir pozimi in proti pomladi, ko se bo najbrž še bolj podražil in ko ga morda niti ne bo napredaj.

Strogo obsojen, ker je delal denar

Ko je Alojz Zupet prestal kazen 5 let robije zaradi ponarejanja denarja, je zopet začel vlivati kovance

Ljubljana, 25. oktobra. Napravljeno lažnega denarja je po našem kazenskem zakoniku hud zločin. Z robijo do desetih let se kaznuje, kdor dela denar z namero, da bi ga dal v promet. Ponarejevalci denarja spadajo med najtežje zločince, kakor morilci in roparji. V statističnih oblastih, ki hočejo prikazati stanje kriminalnosti, niso navedene številke o tatvinah, pretepih, ubojih, žalitvah in podobnih delikatih, temveč številke o požigih, umorih in o — ponarejanju denarja. V splošnem se presoja naraščanje ali upadanje kriminalnosti po številčnejših ali manj pogostih zločinih s požigom, umorom ali ponarejanjem denarja. Lanska statistika kaže na primer še vedno visoko število zločinov s požigom, toda manj umorov in manj primerov napravljane lažnega denarja. V teku letošnjega leta pa je število zločinov, ki so se morali zagovarjati zaradi napravljane lažnega denarja, že zdaj najmanj tako veliko kot je bilo lani v teku tega leta.

Ponarejevalci bankovcev so prav redki, ker so potrebne za ponarejanje papirnatega denarja posebne risarske sposobnosti in težko nabavljivi pripomočki, kakor primeren papir, tiskarske potrebščine, itd. Lažje je ponarejati kovance s pomočjo modelov in primerne zmesi kovin. Ker je pa danes v prometu mnogo več kovanege denarja kot bankovcev, vsaj v šibkejših slojih, ljudje bolj pestijo na to, kakšen denar dobijo. Zato je prav težko spraviti ponarejene kovance v promet. Včasih se posreči ponarejevalcem podklatiti kakšni stari ženci ponarejene kovance, pri blagajnah v večjih obratih pa preizkusijo vsak kovanec po zvoku in navadno je s tem sleparija že odkrita kajti ponarejevalci denarja zvoka ne morejo tako ponarediti, da bi mogli preslepiti človeka, ki pozna zvok pristnih kovancev. Posreči pa se nekaterim oddati lažni denar ljudem, ki se zanesajo samo na svoje oči.

Že pred meseci je bil strogo obsojen zaradi ponarejanja kovancev po 10 in 20 din neki Franc Udovič, ki je v Domžalah s pomočjo cementarja Alojza Zupeta denar delal in ga spravil v promet. V svojem zagovoru je Udovič trdil, da je kovanec ponarejal Zupet, ki ga policija ni mogla takoj izslediti. Včeraj pa je prišel tudi Zupet na vrsto pred sodnik malega senata s predsednikom s. o. s. Rajkom Lederhasom.

Alojz Zupet, ki je šele 30 let star, se je specializiral na ponarejanje denarja. V marcu letos je prišel iz mariborske kazni-

lice, kjer je prestal kazen 5 let robije, katero so mu prisodili zaradi — ponarejanja denarja. V aprilu in maju pa je Zupet že nadaljeval zločinski posel. V Domžalah se je seznanil s Francem Udovičem, ki se tudi spozna na ponarejanje denarja. Kar hitro sta se domenila, da bosta vnovič poskusila srečo in nadaljevala delo, zaradi katerega sta bila že tako strogo obsojena. Udovič je bil navdušen, ker je našel pajdaša, ki ni začelnik. Uredila sta si v Udovičevem stanovanju delavnico, napravila sta modele in si nabavila cink, svinec in steklen prah. Iz zmesi teh snovi sta vivala kovance po 10 in 20 din. Po obtožnici sta vivala najmanj 14 kovancev po 10 din in najmanj 13 kovancev po 20 din. Kakor je Udovič vso krivdo vail na Zupeta, tako se je Zupet izgovarjal na Udoviča in se zagovarjal, da ni Udoviču pomagal pri ponarejanju denarja, temveč je celo Udoviča ovdalil policiji, ko je zvedel, da dela Udovič lažni denar. Policija je po obsežni preiskavi dognala, da je Zupet najmanj toliko kriv kot Udovič. Ugotovili so tudi, da sta se Udovič in Zupet sprla in da je Zupet res ovdalil Udoviča policiji, da bi se na ta način nad njim maščeval in da bi zvalil vso krivdo na svojega pajdaša.

Naravnost fantastične podvige je imel Zupet v načrtu. O tem je policija izvedela, ko je zaslišala Zupetovo dekle, ki je bila natakarica v neki gostilni v ljubljanski okolici. Dekletu je Zupet mnogo zaupal in tudi to, da dela denar. Neko noč se je zgledil pri dekleu in ji zaupal, da ima pri sebi 360 tisočakov. Dekle ni verjelo, a Zupet je pokazal zavojček, v katerem je bil šop bankovcev po 1000 din. Zupet je trdil, da ima njegov brat tudi 360 ponarejenih tisočakov in je dekle pregovarjal, naj bi postala njegova žena in zaupnica. Govoril je, da je zdaj bogat in da njegova žena ne bo več garala, lahko bo živila udobno in razkošno, kupila bosta veliko posestvo in se dobro imela.

Pozneje se je izkazalo, da je hotel s šopom bankovcev, ki so bili morda reklamni bankovci ali bankovcem podobni papir, svoji ljubici dokazati, da je bogat in imeniten. Najbrže je skušal ljubico na ta način pridobiti popolnoma zase, a vsega je bilo konec, ko so ga aretirali in našli pri njem samo ponarejene kovance, ne pa tudi tisočakov.

Sodišče ni moglo verjeti zagovoru Alojza Zupeta in ga je spoznalo za krivega ter mu prisodilo kazen 3 leta robije in 150 din globe ter izgubo častnih državljskih pravic za 5 let.

Velike tatvine v škofjeloški klavnici

Lastnik mesar Matevž Hafner ima okrog 5000 din škode

Škofja Loka, 24. oktobra. Škofjeloške oblasti so imele te dni polne roke dela z velikimi tatvinami mesa v škofjeloški klavnici. Kako dolgo se je kradlo in koliko so tatovi pokradli brčaz točno ne bo nikoli ugotovljeno. Zaenkrat je doganano, da je bilo ukradenemu znancu škofjeloškemu mesarju Matevžu Hafnerju 600 kg mesa, zelo verjetno pa je, da je bilo ukradenega mesa okrog 1000 kg.

Kakor običajno ob podobnih prilikah, je tudi tu naključje pomagalo, da so prišli tatovom na sled. Pred dnevi so zasledili v klavnici mesarskega pomočnika, ki je bil prav na tem, da skrije 25 kg mesa. Težko oprtan je hotel z mesom do stare ledenice zunaj klavnice, ko so ga zalotili. Čim je pomočnik videl, da je izsleden, je odnesel meso nazaj v klavnico in ga obesil na ključke. Tako se je začelo, potem pa se je vsu- lo kakor plaz. Mesarski pomočniki so pričeli drug drugega obtoževati in na dan so prihajale stvari, ki bi jih človek mladim ljudem komaj mogel pripisati. Po meso, ki ga je nesel pomočnik v ledenico, bi moral priti onega dne neki ljubljanski mesar, ki je menda že prej dvakrat prišel s svojim avtom po meso v Škofjo Loko. Sicer pa mesa niso odvažali le v Ljubljano, marveč je šlo v prodajo in v promet kar v Škofjo Loko sami. Mesarski pomočniki so ukradenemu mesu odvažali na vozovih svojih gospodarjev na domove in ga spravljali v promet. Gospodari odločno trdijo, da za početje svojih pomočnikov niso vedeli. Eden glavnih krivcev je spetkeča vsako krivdo odločno tajil. Čim pa mu je bila napovedana aretacija, se je vdal. Tako je bilo 120 kg mesa odpeljanega enemu, 300 kg drugemu itd. Mešetarilo se je vse vprek in na vse mogoče načine. Govedino so odvažali v času, ko je bilo najmanj nevarno, običajno v zgodnjih juturnih urah. Kradli so tudi manjše količine le po par kilogramov in so meso spravljali v denar. Krivdo posameznih pomočnikov bo dogala preiskava. Ni tudi izključeno, da so

imeli tatovi pomočnike. Lastnik, ki je bil že prej v klavnici ponevno okraden, trdi zdaj za okrog 5000 din škode. Zaprl so tri mesarske pomočnike.

Film »Zaljubljenca«

Jeanette MacDonaldova in Eddy Nelson triumfirata tudi v Ljubljani!

Uprava kina Uniona je ljubljanskemu občinstvu s svojim filmom »Zaljubljenca« ustrepla v največji meri. Ljubljana je muzikalna in lepo petje je največji užitek za ljubljance. Jeanette MacDonaldova in njen simpatični partner sta to pot razgibala ljubljanski občinstvo kakor še nikoli. Film »Zaljubljenca« je nedvomno eden najrazkošnejših ameriških filmskih del in poleg tega vse izdelan v prelestnih naravnih barvah, ki pridejo šele danes, pri novi, tehnično najbolj izpopolnjeni aparaturi kina Uniona do popolnega efekta. Isto velja tudi za ton in petje. Saj je našemu občinstvu znano, da si je kino Union baš tik pred premiero filma »Zaljubljenca« nabavil najnovejšo tehnično pridobitve in izpopolnitve za čim dovršenejšo projekcijo tonskih barvnih filmov, tako da je v tem pogledu kino Union prvi kino ne samo v Jugoslaviji, temveč celo na vsem Balkanu. Posledice teh modernizacij so se takoj pokazale pri filmu »Zaljubljenca«. Občinstvo še nikoli ni videlo v kinu tako krasnih barv in slikah. Drugo, kar je v filmu privlačno zlasti za naš nešni spol — to je lepota najrazkošnejših toalet. Povedati moramo namreč, da je film nekaka revijalna modna opereta in tu pokaže zlasti MacDonaldova obilico najokusnejših, najlepših razkošnih toalet, katerih se ženski svet kar nagaleti ne more. Toliko lepote, bleśke, elegancije, toliko lepih žena, girlsow še nikdar ni bilo videti v nobenem filmu in vse to v naravnih barvah. Seveda triumf vsega je divno petje, čarobna muzika, ki preveča ves film. To so arije, ki poslušalcem kar

»zlezejo v uho«. Skratka »Zaljubljenca« dominirata in triumfirata na vsej črti.

Prepričani smo, da si bo film ogledal še marsikdo, nedvomno pa bodo prišli v kino Union še vsi tisti, ki doslej tega še niso mogli storiti. Vsakdo, ki tega filma ne bo videl, bo ob velikem užitek. »Zaljubljenca« je film, o katerem govori te dni vsa Ljubljana z največjim navdušenjem. Jeanette MacDonaldova in Eddy Nelson sta žela v Ljubljani nov, nepozabni triumf! 519-n

Boleznica

KOLEDAR

Danes: Sreda, 25. oktobra katoličani: Krizant in Darja

DANAS NJE PRIREDITVE

Kino Matica: Gusar Lafitte

Kino Sloga: Vražja družina

Kino Union: Zaljubljenca

Ljubljanska sadjarska in vrtnarska podružnica: predavanje g. Franca Pirnata »O vzgoji in sortah krizantem« ob 19. v kemski dvorani I. dr. realne gimnazije v Vegovi ulici (realna) prišli

Razstava sodobne bolgarske književnosti v dvorani Narodne galerije (Narodni dom)

DEŽURNE LEKARNE

Danes: Dr. Piccoli, Tyrševa cesta 6, Hočevar, Celovška cesta 62, Gartner, Moste — Zalogova cesta.

Dzpod sita

Društvo za olepljavanje mesta Ljubljane je dovolilo vsem kostonjarjem za precej »nizko« ceno, da si lahko zbijejo skupaj »slične« hišice, ki bodo krasile našo belo Ljubljano. Vprašanje je pa seveda veliko, ali bodo ti siromaki sploh prišli do tolikega zaslužka, da bodo zmogli to breme — baje 100 do 300 din na mesec.

Celo pred nebotičnikom je postavljena taka krasna hišica — pa ne zato, da bodo postregli »požrešnim« Ljubljančanom s kostonjarjem, ampak zaradi take, ki se bo bog ve zakaj porabila. Siromak za siromaka! Ravno pred šestimi meseci pa je bila odbita nekemu posestniku prošnja, da bi si zgradil na svojem vrtu lično utico.

Naše gledališče

DRAMA

Začetek ob 20. uri

Sreda, 25. oktobra: Kacijanar. Red Sreda.

Cetrtak, 26. oktobra: Antigona. Red A.

Petek, 27. oktobra: zaprt

Sobota, 28. oktobra: Hudičev učenec. Izven. Znižane cene od 20 din navzdol

OPERA

Začetek ob 20. uri

Sreda, 25. oktobra: Kjer škranček žvrgo.

li. Red B

Cetrtak, 26. oktobra: Glumač Matere božje. Red Cetrtak.

Petek, 27. oktobra: Ob 15. uri Poljub. Di-

jaška predstava. Globoko znižane cene.

Sobota, 28. oktobra: Prodana nevesta. Izven. Znižane cene od 30 din navzdol

*

V operi se pripravljajo ponovitve pred leti vpričorne in zelo dobro lepo uspele Benatzkejeve opere »Pri belim konjčkah« in znana Mozartova opera »Figarova svatba«, na katere premiero že sedaj opozarjamo.

Krvav pretep

Ljubljana, 25. oktobra

Ponoči so bili pozvani reševalci na Vodnikovo cesto v bližini gostilne Lasan, da preprečijo v bolnico ranjenca, 37 let staro židarskega pomočnika Ivana Škrka, ki je postal žrtev ljubosumnosti. V neki hiši na Vodnikovi cesti se je zbrala pestra družba in se je pridno zalivala z žganjem, ki ga je nekdo izmed družbe prinesel s seboj. Kakor je običaj ob takih prilikah, se je med dvema rivaloma rad ljubosumnosti vnel prepir in je eden vrgel kozarec po kuhinji. Nastal je splošen pretep, v katerem je bil Škrka ranjen z nožem v hrbet. Zabolal ga je njegov tovariš Anton Z. Ranjenec je imel še toliko moči, da se je privlekel do gostilne Lasan, kjer so mu nudili prvo pomoč, a nekdo izmed navzočih v gostilni je pozval nemudoma reševalno postajo in ranjenca so odpeljali v bolnico.

Strahnilki so tri udeležence pretepa aretirali in odvedli na šišensko stržnico, a glavni povzročitelj pretepa je v splošni zmešnjavi pobegnil.

Vojaški bencin je kupoval

Poljana, 24. oktobra

... vedo, da je vsako kupovanje vojaških stvari strogo prepovedano, pa se vendar ta ali oni spozabi. Pred sodniške dolžnosti šolski upravitelj g. Franc Musar. Ves čas je bila šola brez pravega vodstva. Poučevala je na vsej šoli povečini samo ena učna moč. V soboto pa je nastopil upraviteljsko mesto g. Janko Torelli, ki je bil imenovan za stalnega šolskega upravitelja na Zidanem mostu. G. Torelli ima okoli deset let službe in je v tem svojstvu služboval že na nekaterih službenih mestih. Njegovo zadnje mesto je bilo v Bučji, srez Krško, odkoder je prišla tudi njegova ga. soproga Metka, ki pa še poučuje na šoli od 1. oktobra dalje,

DNEVNE VESTI

— Sodišče pojasnjuje. Glede na notico, priloženo v Vašem listu št. 236, z dne 17. t. m. pod naslovom: »Nase sodišče in postojna«, prosim za objavo sledečega pojasnila: Po predpisu sodnega poslovnika se vročajo sodne pošiljke v naši državi redoma po pošti. Sodišča pa so oproščena postojne samo v prometu z državnimi in samoupravnimi oblastmi ter v kazenskih stvareh, zadnje pa samo, če ne gre za zasebno tožbo. Pobiranje postojne v prometu s privatnimi strankami je utemeljeno v naredbi postojnega ministrstva št. 53.582 z dne 15. septembra 1935, po kateri mora plačati prejemnik sodne pošiljke poleg enojne teže pristojbine še polovico redne pristojbine za povračilo, torej še 1.50 din. Ne bi bilo pravično, da bi se država obremenila s postojninami, ki jih povzročajo privatne stranke s svojimi tožbami in predlogi za ureditev njihovih pravnih interesov. Sicer pa imajo stranke pravico da zahtevajo povračilo postojne od nasprotnih strank, priče pa od stranke, ki jih je predlagala in povzročila poziv k sodišču. Predsedništvo apelacijskega sodišča v Ljubljani.

— Uredba o trošarinah prostem sladkorju za slajenje mošta. Nova uredba o izdaji trošarine prostega sladkorja za slajenje vinskega mošta določa, da nezahtrošarjeni sladkor dobe le kraj, kjer gozduje ni moglo dovolj dozoreti zaradi slabega vremena ali kjer je bilo prej obrano zaradi uim. O tem pa, kje bodo potrebovali sladkor, odločajo krajevni kmetijski referenti na svojo odgovornost. Sladkor bo dobavljala prodajna centrala za sladkor v Beogradu. Porabniki bodo lahko dobili največ po 4 kg denaturiranega sladkorja za slajenje na 100 litrov vinskega mošta. Dovoljenje za nabavo trošarine prostega sladkorja izdaja pristojna finančna ravnanstvena. Po goje za izdajanje dovoljenj za nabavo sladkorja predpiše finančni minister. Kdor bi sladkor porabil za druge namene, bi ga doletela kazen po predpisih št. 33 in 34 za kono o državnih trošarinah. Uredba je bila objavljena 23. t. m. v »Slovenskih Novinah«, ko je hkrati stopila v veljavo.

— Nova trgovinska pogodba z Italijo podpisana. Več včeraj smo poročali, da so bila trgovska pogajanja med Jugoslavijo in Italijo zaključena. Včeraj je bil tudi podpisan protokol o novi pogodbi glede izmenjave blaga med obema državama. Šef italijanske delegacije, Masi, ki je smotil odpotovanja v Rim, je po podpisu protokola izjavil: Zelo sem zadovoljen, da so teška pogajanja v atmosferi popolnega medsebojnega zaupanja. Prepričan sem, da bo prisrčno sodelovanje, ki se je pokazalo med obema delegacijama v okviru gospodarskega odbora, privedlo do povečanja izmenjave in novega napredka v gospodarskih odnosih med obema državama. Z novim sporazumom je dobila naša država povečane kontingente za nekatere vrste izvoznega blaga, zlasti za les.

— Kongres plesnih učiteljev. V ponedeljek in včeraj je bil v Beogradu kongres Zdrženja plesnih učiteljev kraljevine Jugoslavije. Izvoljena je bila nova uprava na čelu s predsednikom Nisimom Alkalajem. Ustanovljen je bil podporni in pokojniški sklad za ostarele in onemogle plesne učiteljice.

— Polidnarski kovanci izgube 16. februarja veljavno. Narodna banka obvešča prebivalstvo, da bodo polidnarski kovanci izgubili veljavo 16. februarja 1940. Zato jih je treba čimprej zamenjati na blagajni Narodne banke ali pri državnih finančnih ustanovah za nove polidnarske kovance.

— Informacijska služba Rdečega križa. Mednarodni odbor Rdečega križa v Ženevi je ustanovil centralno agencijo za vojne ujetnike. Agencija bo pomagala vojnim ujetnikom, da bodo lahko dopisovali s svojci, na drugi strani bo pa zbiral tudi obvestila o drugih ljudeh, ki žive v državah, zapletenih v vojno in o katerih njihovi svojci niso mogli dobiti rednih pism po pošti obvestil. Vsi, ki imajo svoje člove v državah, zapletenih v vojno, naj se torej obrnejo na glavni odbor Rdečega križa v Beogradu, Simina 19, da jim pošlje formulirje za popolnitev zaželenih obvestil. Priložiti je treba znamko za 25 par za dostavo formulirja. Informacije lahko zahtevajo najbližji sorodniki.

— Okrožni urad za zavarovanje delavcev v Ljubljani opozarja delodajalce, da so v prejšnjem mesecu dostavljali plačilni nalogi zapadli v plačilo. Prispevki morajo biti poravnani v osmih dneh po prejemu plačilnega naloga! Za čuvanje pravice za varovanje do pokojnine je potrebno, da so zavarovalni prispevki dejansko plačani! To opozorilo je smatrati kot opomin! Proti delodajalcem, ki ne bodo poravnali prispevkov, mora urad uvesti prisilno izterjavo brez predhodnega opomina. Urad izvršuje važne socialne dolžnosti, ki ne dopušte odlašanja. 49. T

— Iz »Slovenskega lista«. »Slovenski list kr. banske uprave dravske banovine št. 85 z dne 25. t. m. objavlja uredbu o obratovanju podlage Narodne banke, uredbu o pošiljanju sladkorja in spirita v jugoslovenska prosta carinska skladišča za slajenje in ojačanje vina, namenjenega za izvoz v inozemstvo, uredbu o dajanju sladkorja brez plačila državne trošarine za slajenje vinskega mošta, uredbu o spremembi uredbu o izplačevanju vlog pri denarnih zavodih, spremembe in dopolnitve navedenih za izvajanje pravilnika o ugodnostih socialnega značaja na železnih in ladjah v državni eksploataciji, spremembe in dopolnitve pravilnika o ugodnostih socialnega značaja na železnih in ladjah v državni eksploataciji, objavo obrazca za senzoriska pooblastila, odločbo o zvišanju prodajne cene bencinske mešanice, oddajo novo skovane kovinskega denarja po 1 din v obtoč, kandidato listo za volitve senatorjev v dravski banovini in razglas mestnega poglavarstva ljubljanskega o volišču za volitve senatorjev.

— Iz Legije koroskih borcev v Ljubljani. Kraljeva organizacija Legije koroskih borcev v Ljubljani bo imela svoj članski sestanek v soboto 28. t. m. ob 20. v restavraciji pri »Šestici« na Tyrševi cesti. Ker je sestanek zelo važen, naprošamo vse tovaršice, da se istega brezpozgovno udeležijo.

— »Antigona«. Pri včerajšnji oceni predstave »Antigone« je izpadla vrsta, ki se glasi: »Sofoklejevi tragediji »Kralj Edipe in »Antigona«...

— Vreme. Vremenska napovedi pravi, da bo hladno, čez dan večnoma jasno vreme. Včeraj je nekoliko deževalo na Rabu. Najvišja temperatura je znašala v Dubrovniku 20, v Splitu in Kuboru 18, v Sarajevu 16, na Visu 15, na Rabu in Zagrebu 15, v Mariboru 13,6, v Ljubljani 12,7,

v Beogradu 12. Davi je kazal barometer v Ljubljani 762,3, temperatura je znašala 1.0.

— Dobavo kostonjih drogrov je razpisala ljubljanska mestna elektrarna v »Slovenskem listu«. Potrebuje jih 500.

520-n
— Nesreče. Posestniku Francetu Jancu iz Viševnice pri Gorjah je cirkularna poskodovala desno roko. — Posestnik Jože Kamnikar iz Srednje vasi pri Rudniku je doma padel in si težje poškodoval levo roko. — Sin tovarniške delavke Stanko Mlakar iz Zg. Kašlja je padel pri igri in si poškodoval desno nogo. — Delavka Ivanka Škrabelj v predmestju v škofji Loki je pograbil stroj in ji zmečkal levo roko. — Trgovski pomočnik Jože Avsec iz Podpeči je v taktilni roko pod valjar na žagi. Valjar mu je zmečkal prste na desnici. — 3 letnemu posestnikovu sinčku Slavku Škrabi iz Matene pa je padla na desno nogo gramozna truga in mu jo zlomila.

— Najdeno avtomobilsko kolo. Na državni cesti blizu Dragomera nad Brezovico je neki domačin našel rezervno kolo tovornega avtomobila, ki ga je izročil orožniški postaji na Brezovici, kjer naj se zgleda lastnik.

— Silovito neurje v Bosni in Hercegovini. Nad vsem sarajevskim okrajem in nad Hercegovino je divjalo v ponedeljek silno neurje. Vihar je trajal sicer samo nekaj ur, toda povzročil je veliko škodo. V Semizovcu je odnesel več streh. V Mostarju je izruval vihar mnogo dreve, porušil dimnike in odnesel več streh. Zlasti je trpelo učiteljske. Mnoge izlozbe so razbitle. Na železniško progo je nanesla deročna voda toliko prsti in kamenja, da je bil promet za nekaj ur ustavljen. O silnem neurju poročajo tudi iz Dubrovnika in Boke Kotorske. Naliv je trajal več ur. Nekatere ceste so bile preplavljene, tako da avtomobili niso mogli voziti po njih. Ponekod je bila voda visoka podlrg meter.

— Potres v Koprivnici. V ponedeljek zvečer so čutili v Koprivnici in okolici tri močne potresne sunka. Spremljali jih je podzemno pompenje. Potres so čutili v večjem delu Podravine in v zapadnem delu Medimurja. Škode ni povzročil nobene.

— Ustreljen in obesil se je. V Splitu si je v ponedeljek končal življenje plesarski mojster Dušan Valenica. Vse kaže, da je šel v smrt zaradi neozdravljive bolezni. Preden si je zadrgnil zanko okrog vratu, se je ustrelil v sence. Zadel se je tako dobro, da je bil takoj mrtev.

— Mornar utonil. V Mandalini pri Šibeniku se je pripetila v ponedeljek težka nesreča. V morje je padel in utonil mornar iz Crkvenice Stanko Ivančič.

— Strela ubila kmetico. Nad Hrvatskim Zagorjem in delom Medimurja je divjalo od petka popoldne do ponedeljaka zvečer neurje. Kmetica Barica Kranjčec iz Žitkovca se je vračala domov in pred nevito se je zatekla pod hrast. Strela je pa udarila v hrast in Barica je obležala na mestu mrtva.

— Kri je tekla zaradi mlade žene. V vasi Podgradju blizu Vinokovca sta se spopadla kmetka Marko Marjanovič in Marjan Colakovič. Marjanovič je prihajal ponoči pod okno Colakovičeve žene. Colakovič je bilo končno tega dovolj in počakal je Marjanoviča na cesti, kjer je streljal po njem z lovsko puško. Srečanje je bilo blizu. Tedaj je Marjanovič pograbil sekuro in udaril z njo Colakoviča po glavi, tako da mu je prekal lobanjo.

Iz Ljubljane

— Iz Prošnja železniški upravi na glavnem kolodvoru. V soboto, ko smo se okoli pol dveh popoldne pripeljali z Zidanega mosta v Ljubljano, je bil ljubljanski kolodvor silno zatrpan s potniki. Potniki iz zadnjih voz tega vaka so hodili najmanj deset minut samo do izhoda, saj ni čuda, šlo je tako počasni naprej kakor včasih, ko smo stali v dolgih vrstah in čakali s kartami za kruh. Toda kaj je kriv tega? Nevedno železniška uprava sama, ker pusti čakati na nasprotnem tiru do osebnih vlakov, ki jemlje prostor predpogrebnemu razmahu potniškega prometa. In kakor v zamah je stala na koncu tega vlaka še premikalna lokomotiva z vagoni, kakor bi res ne imela prostora na drugem tiru. Zato se je gneča še povečala, zlasti tedaj, ko so hoteli potniki na isti vlak z nasprotni strani. Prizadeti prosimo železniško upravo na glavnem kolodvoru, da poskrbi, da se v bodoče ne bo primerilo več kaj podobnega in naj odpravi vse nedostatke. Nadalje omenjamo, da je pri vlaku št. 615, ki odhaja ob pol šestih zjutraj iz Ljubljane bil Pulmanov voz št. 34.077 v ponedeljek pri izhodu zelo pomešan z potniki, vratil in oknu z odpadki jedil, ki jih je verjetno prejšnjo noč nekdo bruhnil iz sebe. Potniku se do kosti gabi, ko mora v temi prijeti za pomešan ročaj.

— Iz Veliko zanimanje je vzbudila v Ljubljani razstava bolgarske knjige. V tem tednu bomo imeli tudi klavirski koncert, ki ga bo izvajala bolgarska umetnica Ženi Kovačeva v mali dvorani Filharmonične družbe. Na sporedu sta zastopana poleg skladateljev Mozart, Beethoven, Schumann, Chopin in De Falla tudi dva Bolgara in sicer Cankov ter znani pianist in operni skladatelj Vladigero. Opozorjamo naše občinstvo na to koncertno prireditve in prav posebej še na to, da je profesorica Ženi Kovačeva prva dama iz bratskega bolgarskega naroda, ki koncertira na samostojnem koncertu v Ljubljani. Koncert bo v mali Filharmonični dvorani v petek 27. t. m. ob 20. uri. Predprodaja v knjižarni Glasbene Matice.

— Iz Razna gospodarska podjetja in zvočni so že pričeli pošiljati prav znatne vsote vsesvetki akciji za počastitev rajnih s dobrih deli. Med temi darili je dosti tisočakov, a nek splošno koristen ljubljanski zavod je za mestne rezeve vsesvetki akciji poslal kar 10.000 din in s tem pokazal tudi drugim gospodarskim zavodom in podjetjem pravo pot sodelovanja gospodarskih krogov z mestno občino na socialnem polju. Zavod se namreč zaveda, da je gospodarski prosep odvisen od urejenosti socialnih razmer mesta in dežele. Na mestne dobrodelne zavode v stari kulturni založbi 10.000 din bo pa vsem gospodarskim krogom prihranilo mnogo večje izdatke, ki bi jih morali žrtvovati, če bi revna mestna mladina našla na kriva pota in mestna občina ne bi z zaposlitvijo brezposelnih odvračala od postopanja, ki je vir največjega zla. Uspeh letošnje vsesvetke akcije, ko na ljubljanskih pokopališčih ne bo nobenega groba brez belozelenih sveč in preprostitih vencev vsesvetke akcije, naj spet dokaže vsaj deželi in državi globoko srčno kulturo ljubljancev in tudi njih

GUSAR LAFITTE

KINO MATICA, tel. 21-24 — ob 16., 19. in 21. uri

Danes premiera filma izredne napetosti, v katerem ima glavno vlogo veliki simpatični orjak VIKTOR MC. LAGLEN

VRAŽJA DRUŽINA

zavest, da so pri socialnem delu edini s svojim županom ter po njegovih besedah ne iščejo politike v praznih želodcih. Tako bo vsesvetka akcija zares počastila rajne in bo tudi v največjo čast ljubljane pred svetom!

— Iz Šolske mladina o Vseh svetih. Že predlansko leto je prosvetni oddelek banske uprave s posebno okrožnico povabil vse srednje in meščanske šole, naj mladina za praznike umirnih okraši grobove zaslužnih. Uspeh okrožnice je bil popoln in javnost je po vseh pokopališčih z zadovoljnostjo ugotavljala udeležbo šolske mladine pri počastitvi mrtvih. Šole so okrasile grobove svojih učiteljev in profesorjev, seveda pa tudi grobove zaslužnih mož, a posebne pohvale je bila mladina deležna za okrasitev zapuščenih grobov in grobov vojnih žrtve. Tudi letos se šole pripravljajo na Vse svete in zlasti v Ljubljani se mladina z verno pripravlja na praznike umirnih. Ker se pa srednješolski razidejo na razne kraje in na grobove svojcev, obiskujejo ljubljanske šole grobove že 30. oktobra, jih okrase in umirne počaste z molitvijo in petjem. Lani so bili obiskovalci Navja ginja od solz, ko so bili priča res pietetne in dostojne počastitve naših nesmrtnikov. Ki so jo izkazale učence in učenci bežigradske gimnazije z venči, svečami in prelepim petjem ter tako dokazali, kako globoko razumejo zasluge na Navju pokopanih za ves narod. Posebno pohvalno pa moramo omeniti, da so ljubljanske šole lani prav krepko podprle tudi vsesvetko akcijo in s svojimi dobrimi deli počastili rajne. Tako vzgojene mladine se veseli vsa javnost in ji je tudi hvaležna za dobre zgled, ki jih daje vsemu mestu in deželi. Počastite rajne z dobrimi deli!

— Iz Otvoritev Jenkove plesne šole v Kazini bo neprekinjeno v ponedeljek 30. oktobra z začetniškim plesnim tečajem za dame in gospe. V torek 31. t. m. otvoritveni večer nadaljevalnega tečaja z revijo letošnjih novosti »Booms« a daisy« in »The Park Parade«. Informacije in vpisovanje proti legitimiranju od 27. t. m. dalje v Kazini. 517-n

— Iz Nevoljvoljeni upravni odbor sreskega učiteljskega društva Ljubljana-mesto. Društvo je na svojem obnem zboru izvolilo naslednji upravni odbor: Vekoslav Mlekuž, Krista Lukič, Josip Mihelič, Jožica Likozar, Josip Ribičič, Amalija Hartman, in Alojzij Hreščak kot člani, njih namestniki pa Angela Vode, Grac Tit, in Julija Čuček; nadzorni odbor: Anton Lovše, Amalija Keceji in Andrej Sežun kot člani, namestniki pa Miroslav Zor in Roza Ribičičeva. Predložena lista je bila sprejeta soglasno. Nato so bili izvoljeni tudi člani častnega razsodišča.

— Iz Razstava kunje kožuhovine usnja in volne, ki jo je pred kratkim priredila Zveza društev rejcev malih živali v prostorih restavracije »Pri Šestici« je našla zelo ugoden odmev med posetniki ter željo, da bi Zveza še večkrat priredila tako razstavo, kjer bi lahko prišli vsi zainteresirani na svoj račun s ceninim nakupom domače kožuhovine, usnja in volne. Opozorjamo, da je vse to blago stalno na ogled pri rejcih malih živali, Korunova ul. 10 tik za trnovsko cerkvijo.

— Iz V Stritarjevi ulici št. 6 v Ljubljani pri franciskanskem mostu se sedaj nahaja optik in urar FR. P. ZAJEC, tojre ne več na Starem trgu. — Samo kvalitetsna optika.

— Iz Gospe, ki imajo veselje do petja vabi na podlagi začrtanega dela k sodelovanju pevsko društvo »Lj. Zvon«. Dobrodošli, danes in jutri med 18. in 20. uro. Mestni dom, desno, I. nadst. 515-n

— Iz Ogledite si bogato zalogo najnovejših pletenin po ugodnih cenah pri K. Soss Mestni trg. 490-n

— Iz Delavsko kulturno društvo »Vzajemnost« v Mostah pri Ljubljani vprizori v četrtek 26. t. m. ob osmih zvečer v dvorani »Sokol« Moste-Selo (kino dvorana) dramo v treh dejanjih »Mrak«. V odmorih sodeluje tudi društveni pevski zbor. Vstopnice se dobre eno uro pred predstavo pri blagajni. 518-n

— Iz Simfonični koncert ob 20letnici Orkestralnega društva Glasbene Matice. Ljubljanska Glasbena Matica bo proslavila 20letnico obstoja Orkestralnega društva s simfoničnim koncertom, katerega prire-

FREDRIC MARCH

Film drznih pustolovčin, herojskih bojev na morju in romantika velikega gusarja. Rež. Cecil B. de Mille

Napeta drama iz življenja vele mestnega podzemlja, kjer je doma siromaštvo, beda, strast in zločin... Petorica mladih ljudi v borbi za obstanek! Njihove prijateljstvo, njihova vera v samega sebe in njihova zvestoba! V bedi in bogastvu, v revščini in sijaju ostanejo isti — drug drugemu udani do smrti!

KINO SLOGA, tel. 27-30. — Danes ob 16., 19. in 21. uri. — Najnovejši žurnal!

NE ZAMUDITE! ZALJUBLJENCA

KINO UNION — tel. 22-21

Cudovita revijalna opereta opojnega petja, čarobnega razkošja in bleksa, film zabave in humorja, film, ki je izdelan v prelestnih naravnih barvah!

Predstave ob 16., 19. in 21.15 uri. Najnovejši triumf najslavnejšega pevskega para na svetu! JEANETTE MAC DONALD in EDDY NELSON

— c Strokovni nadaljevalni šoli v Celju je poklonil mestni stavbenik g. Karel Jezernik ob svoji 50-letnici 1000 din. Šolski odbor se mu za velikodušno darilo najiskrenejše zahvaljuje.

— c Z nožem in kolom. V Vitanju sta se v soboto okrog 21. spila 33-letni posestnik Andrej Oslak iz Vitanja in hlapec Jože Rakovnik. V prepiru je pograbil Rakovnik nož ter zabodel Oslaka v levo stran hrbta in levo roko. V Novi cerkvi je dnar Iskrač iz Socke v prepiru napadel 41-letnega dninarja Mihaela Smrečnika iz Nova cerkve in mu z udarcem s kolom zlomil desno roko. Oslaka in Smrečnika so oddali v celjsko bolnico.

— c Za petje na pokopališčih o Vseh svetih bo v četrtek 26. t. m. ob 20. skupna pevska vaja vseh celjskih moških zborov. Vaja bo v pevski sobi v Narodnem domu.

— c Umri je v tork v celjski bolnici 13 letni kočarjev sin Ivan Glažar z Dobrne.

CELJSKO GLEDALIŠČE
Sreda, 25. oktobra, ob 20.: Celjski grofje. Gostovanje mariborskega gledališča.

Iz Škofje Loke

— Vodnikova družba vas kliče! Prijatelji lepe in cenene slovenske knjige, ne pozabite na Vodnikovo družbo! Naš poverjenik g. Janez Humer že trka na duri in pobira po dva kovača. V vsako slovensko hišo spadajo knjige Vodnikove družbe, ki je pač dovolj izpričala svoje kulturno poslanstvo.

— O gledališču je naslov predavanja, ki bo drevi v Sokolskem domu. Predaval bo višji režiser prof. Osep Šest iz Ljubljane. Pričetek ob 20.30. Vstop prost! Vabimo!

— Poroka. V nedeljo je stopil pred oltar blaginjski škofješko občine g. Stojan Flantaric, ki je vzel gđ. Tončko Simončičovo iz zavedne narodne hiše. Novoročencema je zaigral na orglah tajnik loškega Sokola br. France Babič. Mlademu paru nase iskrene čestitke!

— Prijatelja je okradel. Slabo je razumel prijateljstvo neki Janez, ki je bil reden gost družine delavca Krmelja Franc iz Škofje Loke v Fužinskem predmestju. Medtem namreč, ko Krmeljevih ni bilo doma, je »prijatelj« ukradel Krmelju črno usnjato litično s skor 700 din gotovine. Tatvina je bila zagrešena zjutraj, opažena pa popoldne, ko je prišel Krmelj z dela. Tatvine je bil takoj osumljen Janez, ki so ga videli, da je hotel h Krmeljevim. Janez je še istega dne odpotoval, ovačba pa za njim. Ko je Janez spoznal, da ne bo mogel odnesti pete, se je bržčas skesal. Poslal je Krmelju dobrih 300 din, priznal tatvino in še primaknil zagovor, da bo ostalo vrnil tedaj, ko bo kaj zaslužil. Kes pa je prišel prepozno, kajti Janez se bo moral zagovarjati zaradi tatvine.

— Slovo polkovnika Miloša Gladoviča. Na prisrčnem poslovilnem večeru, v ponedeljek v Oficirskem domu na Štemarjih se je izkazalo, kako širok krog iskrenih prijateljev in spoštovalcev si je pridobil v našem mestu pomočnik poveljnika, polkovnik g. Miloš Gladovič, ki nas po polgodnem letu službovanja v našem mestu zapušta. Zbrala se je družba, ki jo vidimo le ob izrednih priložnostih, govori pa so nad vse resnično in pravilno tolmčili čustva Škofjelčanov do predstavnikov naše vojske. Prvi je spregovoril

polkovnik g. Ivan Marculj, za njim pa še v zastopstvu občine direktor Šefira g. Alojzij Kmetič, za cerkveno predstavninstvo, rektor g. Viktorijan Demšar, od članov častniškega zbora g. Hristič, vsem pa se je v toplem govoru zahvalil odhajajoči g. Gladovič, ki je zatrdil, da mu ostane naše mesto v lepem in prijetnem spominu. Po oficirnem delu se je razvila animirana zabava.

MALI OGLASI

Beseda 50 par, davek posebej. Prekliti, izjave beseda Din 1.—, davek posebej.

Za pismene odgovore glede malih oglasov je treba priložiti znamko. — Popustov za male oglase ne priznamo.

RAZNO

Beseda 50 par, davek posebej. Najmanjši znesek 8.— Din.

Male oglase za »Slov. Narod« sprejema uprava do 9. ure dopoldne

HUBERTUS PLAGGI a din 250.—

vse vrste dežnih plaščev, trendkotov, suknj, toplega perila itd. nudi po priznani nizkih cenah

PRESKER, Sv. Petra c. 14.

50 PAR ENTLANJE asuriranje, vzenje zaves, perila monogramov, gumbic. Velika zaloga perja po 7.— din.

Julijana, Gospodarska c. 12, 2. T.

Strojepisni pouk

Večerni tečaj, oddelki od 7. do 8. in od 8. do 9. zvečer. Pouk tudi po diktatu. Tečaj od 1 do 4 mesece.

Novi tečaj se prične 2. novembra. Solina zelo nizka. Moderna in največja strojeopisnica s mov. Vpisovanje dnevno do 8. ure zvečer. — Christofor učni zavod, Ljubljana, Domobranska cesta 15, tel. št. 48-43. 3044

DOPISI

ZALJUBLI BI SE če bi spoznal damo, ki je vredna ljubezni in ki si jo tudi želi. Biti mora seveda priklupna in vesela. Oglasi se na upravo »Slov. Naroda« pod šifro »Vse za ljubezen«. 3047

SLUŽBE

BRIVSKEGA POMOČNIKA IN FRIZERKO samostojno moč, tudi za trajno, sprejme 6. novembra OTON HEIMGARTNER, Slov. Bistrica. 3038

PLAČILNI NATAKAR

mlajša moč, do 25 let, z dobrimi spricavali, zmoežen nekaj kavčice, dobi stalno deoto. Ponudbe s sliko na Hotel Triglav, Sevnica. 3034

ZA RAFINERILJO KRISTALNEGA STEKLA

iskomo takoj kvalificirane brusače. Nujne ponudbe na Publicitas, Zagreb, pod br. 54570. 3046

POUK

Beseda 50 par, davek posebej. Najmanjši znesek 8.— Din.

MISS FARBEL English lessons. — Dvočakova 3/III. 3036

Najboljši vodnik po radijskem svetu je

„NAŠ VAL“

sporedi evropskih postaj na vseh valovih, strokovni članki, roman, novela, novice z radijskega in televizijskega sveta, filmski pregled, nagradni natečaj, smešnice.

Iščaja vsak petek in je tudi lopo ilustriran!

UPRAVA: Ljubljana, Knafljeva ulica 5.

Mesečna naročnina samo 10.— dinarjev!

PRODAM

Beseda 50 par, davek posebej. Najmanjši znesek 8.— Din.

OREHOVA JEDRCA

sortiran trčen med, med v savtoju in medicu kupite najbolje v MEDARNI, Ljubljana, Židovska ul. 6. 46. T.

KUPIM

Beseda 50 par, davek posebej. Najmanjši znesek 8.— Din.

NAMIZNA JABOLKA gospodarska ter za prežo, kupujem po najvišji ceni. Ponudbe na poštni predal št. 1, Maribor. 3045

